

Tekna Students innspill til statsbudsjettet 2021

Tekna er en fagforening som organiserer over 85.000 naturvitere og teknologer med mastergrad eller mer, hvorav 13 000 er teknologi- og realfagsstudenter.

Studentvelferd og psykisk helse (kap 270, post 74)

Tekna er glad for en økning på 20 millioner til studentvelferd, men vi etterlyser øremerkede midler til samskipnadene innenfor studenters psykiske helsetilbud og hyppigere kartlegging av studenters psykiske helse. Samskipnadene kjenner studentene og deres utfordringer, og er de beste til å møte studentene der de er.

1) Øremerkede midler til studentsamskipnadenes arbeid med psykisk helse

Studentenes psykiske helse har hatt en negativ utvikling siden 2010. Andelen studenter med alvorlige psykiske symptomplager økte fra nesten hver sjettede i 2010 til mer enn hver femte i 2014, og til mer enn hver fjerde student i 2018. Denne negative utviklingen har pågått i 10 år. Nå er det på tide at den snur. Koronarestriksjonene gjør studenthverdagen enda mer krevende med digital undervisning og få møteplasser. Dette går utover den psykiske helsen. Teknas psykisk helse-undersøkelse, gjennomført i juni 2020, fanget opp faresignaler som gir grunn til økt bekymring; resultatene viser at 49 prosent sliter med å henge med på studiet. 57 prosent opplever stress i studiehverdagen i stor eller svært stor grad, og hele 45 prosent har følt seg nedstemt i stor eller svært stor grad. Nesten halvparten sier de er ensomme. Alvorlige psykiske plager over lengre tid kan ha store konsekvenser for studieprestasjon og studieprogresjon, og i verste fall medføre frafall.

Tekna ber Stortinget sørge for at studenters psykiske helsetilbud blir ivaretatt. Tekna ber om at det settes av 20 millioner til samskipnadene som er øremerket psykisk helse. Disse midlene må komme i tillegg til den foreslåtte bevilgningen til studentvelferd.

1) Hyppigere undersøkelser av studenters psykiske helse (SHoT)

Hvert fjerde år siden 2010 har Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) blitt gjennomført. SHoT kartlegger studenters helse og trivsel i bred forstand, med hovedvekt på psykososiale

forhold. I undersøkelsen fra 2018 kom det frem at 1 av 4 studenter opplever alvorlige psykiske plager. Teknas psykisk helse-undersøkelse, gjennomført i juni 2020, har fanget opp nye faresignaler som gir grunn til økt bekymring.

Med en forverring av studenters psykiske helse de siste 10 årene, mener Tekna det er viktig med hyppigere undersøkelser slik at vi klarer å fange opp trendene, og igangsette og evaluere tiltak. Med dagens koronasituasjon er dette viktigere enn noen gang. Digital undervisning og begrensede sosiale arenaer gjør det vanskeligere å fange opp faresignalene blant studentene. Elever er tilbake på skolen og arbeidstakere har arbeidsgivere, mens studentene sitter alene på hybelen. I tillegg er det grunn til å tro at studentene i mindre grad benytter seg av eksisterende helsetilbud når studentene ikke er like mye på studiestedet. Vi har nedslående fakta som viser en svært negativ utvikling av studentenes psykiske helse. Det er nødvendig å følge denne utviklingen oftere, enn hvert fjerde år.

Tekna ber Stortinget sette av midler til samskipnaden slik at Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) kan gjennomføres hvert andre år.

Andre studentsaker:

Studiestøtte knyttet til 1,5 G (Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning)

Tekna mener studenter må ha muligheten til å studere på heltid. Da er det nødvendig med en studiestøtte som dekker de reelle utgiftene. SSBs analyse fra 2020 basert på studenters økonomi fra 2013 til 2018 viser at høyere kjøpekraft gir bedre gjennomføring på studiene.

I dag er mange studenter helt avhengig av en deltidsjobb for å få endene til å møtes økonomisk.

Tekna mener derfor at studiestøtten bør minimum knyttes opp mot 1.5 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Ved å knytte den til 1,5G får studentene også en automatisk prisjustering.

Reisestipend

Samme høst som stortingsmeldingen om internasjonal studentmobilitet legges frem, er reisestipendet for utveksling foreslått halvert fra 35 prosent til 17,5 prosent. Tekna mener kuttet på 16,5 millioner sender signaler som er stikk i strid med ambisjonen om å øke antallet utvekslingsstudenter. **Internasjonal praksis er med på å øke kvaliteten i høyere utdanning, og regjeringen har som mål å øke antallet utvekslingsstudenter. Dette kuttet er ikke med på å styrke den ambisjonen.**

Tekna mener Stortinget må videreføre dagens nivå.

Gradsomgjøringslån

Tekna mener gradsomgjøringslånet må fjernes, og at minst 40% av studielånet konverteres til stipend ved oppnådde studiepoeng.